

Børne- og Undervisningsministeriet
Departementet
aarjk@uvm.dk

Dato: 1. november 2024

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse og tilhørende vejledning om fremme af god orden i folkeskolen (ordensbekendtgørelsen)

Skole og Forældre takker for invitationen til at afgive høringssvar.

Helt overordnet er Skole og Forældre kritisk overfor det fokus, der i arbejdet med ordensbekendtgørelsen har været på at håndtere pædagogiske udfordringer med sanktioner og straf. Som vi – og forskere på området og i øvrigt praktisk taget alle andre med erfaring fra det konkrete arbejde med børn og unge – har påpeget, har en øget brug af sanktioner og straf som konsekvens, at man øger den adfærd, som man gerne vil af med.

Det er Skole og Forældres opfattelse, at den gældende ordensbekendtgørelse allerede indeholder sanktionsmuligheder i fuldt tilstrækkeligt omfang. Skole og Forældre har derfor været meget kritiske overfor ønsket fra politisk side om at udvide denne palette.

I forhold til det forelagte udkast noterer vi os dog med tilfredshed, at de værste tidsler, som er kommet frem i processen, ikke er taget med.

Helt generelt mener vi, som vi også tidligere har givet udtryk for, at det bør skrives ind i bekendtgørelsen, at skolelederen skal orientere skolebestyrelsen om væsentlige konflikter og om brugen af sanktioner på skolen, når der bruges hårde sanktioner som for eksempel omgående udelukkelse, og mindst en gang om året skal give en generel orientering om brugen af sanktioner.

Eftersidning

Skole og Forældre anser eftersidning for at være en forældet sanktionsmulighed, som bør afskaffes. Det er ganske enkelt uhensigtsmæssigt at tvinge et barn, som har svært ved at være i skolen, til at blive i skolen efter undervisningens ophør. Intentionen bør altid være, at et barn har lyst til at gå i skole, og her er brugen af ekstra skolegang som en straf decideret kontraproduktiv.

Vejledningens afsnit om oprydning eller andre aktiviteter i forbindelse med en eftersidning virker underligt specifikt i forhold til den mangfoldighed af pædagogiske aktiviteter, der kan være relevante. Det er især underligt at tage netop dette eksempel med, når der samtidig – hvad der er vigtigt at få med – gøres opmærksom på, at der ikke er hjemmel i bekendtgørelsen til at tvinge en elev til at deltage i oprydning mv.

Vi undrer os også meget over, hvad der ligger bag den ændrede forståelse af karakteren af denne sanktion i forhold til forvaltningsloven, som gør, at man pludselig ikke længere betragter beslutningen om at sanktionere med en eftersidning som en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det, mener vi, er decideret forkert, og vi opfordrer derfor til, at man fastholder beskrivelsen i den eksisterende vejledning, som siger, at eftersidning er en afgørelse, hvorfor man skal følge processen for afgørelser.

Overførsel af eleven til anden undervisning på skolen i enkelte timer eller resten af dagen

Det er udmærket, at vejledningen gør opmærksom på, at undervisningen ikke nødvendigvis skal ske i en anden klasse, men også kan ske et andet sted, hvor der er en underviser, der kan undervise eleven. Det kan dog godt skrives tydeligere, at det er vigtigt, der er tale om reel undervisning.

Udelukkelse fra undervisningen

Skole og Forældre kan ikke tilslutte sig, at man fjerner den begrænsning i brugen af denne sanktion som siger, at udelukkelse normalt kan finde sted to gange inden for et skoleår, og kun i særligt grove tilfælde kan ske flere gange. Det åbner op for en øget brug af sanktionen, hvad der, som sagt i indledningen, er kontraproduktivt. Udelukkelse fra undervisningen skaber kløfter mellem eleverne og mellem skole og hjem. Skole og Forældre foreslår derfor, at de slettede ord "to gange og" og "flere gange og" genindsættes.

Overflytning af elever til en anden skole

Den nye formulering af denne, den mest vidtgående, sanktionsmulighed ændrer i Skole og Forældres optik ikke noget væsentligt. Men det er udmærket, at beslutningskompetencen er givet til kommunalbestyrelsen efter indstilling fra skolelederen. Præciseringen af, at de forpligtelser, den skole, som eleven overflyttes til, overtager, også gælder, uanset elevens forældre før overflytningen har benyttet det frie skolevalg, er udmærket.

Indhentelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning og evt. inddragelse af sociale myndigheder

Skole og Forældre undrer sig over, at man har slettet sætningen om, at specialpædagogisk støtte i videst muligt omfang bør foregå enten i skolen eller i tilknytning til det almindelige skolemiljø. Det forekommer at stride mod ønsket om inklusion og en skole, hvor flere kan trives og lære, som Skole og Forældre anser for at være en god målsætning.

Akutindsats til en elev med behov for en øjeblikkelig indsats i form af specialpædagogisk bistand

Det er udmærket, at vejledningen peger på mulighederne for en øjeblikkelig indsats efter § 5 i Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, og det er godt og vigtigt, at det er taget med, at en sådan indsats ikke er en sanktion, og at den er betinget af, at det skønnes, at barnet har behov for specialpædagogisk bistand. Her savner vi dog et afsnit om, at sådan en beslutning bør tages i samarbejde med både forældrene, eleven selv og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning.

Forældrenes ansvar og forældre pålæg

Uagtet, at Skole og Forældre ikke er tilhængere af den gældende bestemmelse i Barnets Lov om forældre pålæg, anerkender vi, at den er relevant at nævne i vejledningen. Vi er også tilfredse med, at der ikke – som der var tanker om i det forberedende arbejde – er givet yderligere kompetence til skolelederen i denne forbindelse, men blot henvises til, at skolelederen har mulighed for at inddrage de sociale myndigheder, som har kompetencen.

Hensynet til elever, der påvirkes negativt af andre elevers adfærd

Skole og Forældre mener, at det er berettiget at medtage i bekendtgørelsen, at hensynet til elever, der er negativt påvirket af en forseelse, skal medtages i beslutningen om at iværksætte en foranstaltning.

Det er også godt, at der i vejledningens tekst om dette hensyn henvises til undervisningsmiljølovens bestemmelse om, at alle elever har ret til et godt undervisningsmiljø, og at skolens leder har et ansvar for at sikre denne ret. Vejledningens nye afsnit, "Særligt om hjælp til elever, der påvirkes negativt af andre elevers adfærd", er overordnet set godt. Teksten indeholder en fin beskrivelse af skolens opgave i forhold til disse elever og til kommunikationen med deres forældre. Vi savner dog, at teksten her også siger tydeligt, at opgaven er den samme i forhold til de elever, der har udvist den

uhensigtsmæssige adfærd, som jo netop også har brug for at blive forstået og hjulpet til at fungere i fællesskabet, og som også har forældre, der har brug for klar kommunikation, som giver dem tillid til skolens håndtering og gør, at de er trygge ved at sende deres børn i skole.

Med venlig hilsen

Rasmus Edelberg

Formand for Skole og Forældre

Dir. tf. 2327 0538

rae@skole-foraeldre.dk

Regitze Spenner Ishøj

Næstformand for Skole og Forældre

Dir. tf. 2989 7267

rsi@skole-foraeldre.dk